

Pilot videovoertuig

Veelgestelde vragen

Wat heb je aan de camerabeelden?

Camerabeelden kunnen op drie manieren helpen bij het dagelijkse politiewerk. De eerste manier heet 'operational awareness': als de live verbinding is ingeschakeld, kan een politiemedewerker op afstand met eigen ogen zien hoe de situatie ter plaatse is. Dat werkt sneller, veiliger en effectiever dan wanneer alles mondeling moet worden beschreven. De tweede manier is 'expertise op afstand': iemand die live meekijkt kan de politie ter plaatse ondersteunen met specialistische kennis of door snel iets op te zoeken in een computersysteem. De derde manier is achteraf: de beelden kunnen worden gebruikt als bewijsmateriaal.

Waar gaat het voertuig worden ingezet?

Tijdens het experiment wordt het videovoertuig in beginsel alleen in de gemeente Dordrecht ingezet. Als er incidenten buiten dit werkgebied zijn waarbij de veiligheid van burgers of collega's in gevaar is, dan kan in afstemming met collega's uit een ander werkgebied worden besloten dat het voertuig in de andere gemeenten binnen de Eenheid Rotterdam ingezet wordt. De teamchef van Drechtsteden Binnen wordt na deze beslissing zo spoedig mogelijk geïnformeerd.

Hoe lang duurt het experiment?

De inzet van het voertuig loopt van augustus 2022 tot en met juli 2023. De pilot wordt gemonitord om te bepalen of het videovoertuig meerwaarde heeft voor het dagelijkse politiewerk, binnen de geldende privacyregels. Na de pilot volgt een uitgebreide evaluatie waarna de eenheid Rotterdam bepaalt of het videovoertuig, dan wel specifieke onderdelen van het videovoertuig, in bredere zin kan worden benut.

Mag iedereen met het videovoertuig werken?

Nee: voor deze pilot zijn 15 medewerkers van het Basisteam Drechtsteden Binnen speciaal getraind om als operator met het videovoertuig te kunnen werken. De camera's in het videovoertuig mogen uitsluitend door hen geactiveerd worden. Zij hebben een training voor het videovoertuig gevolgd, inclusief een uitleg over de privacybescherming, de GEB en de wettelijke reikwijdte van artikel 3 Politiewet.

Hoe zit het met de privacy van burgers?

Het kunnen waarborgen van de privacy van de burgers is een essentieel onderdeel van deze pilot. Voorafgaand is een uitgebreide beoordeling, een gegevensbeschermingseffectbeoordeling (GEB) opgesteld met als doel om de privacyrisico's weg te nemen of te verkleinen. Dit betekent ook dat alle noodzakelijke technische én organisatorische maatregelen getroffen zijn om de informatie en de belangen van burgers en medewerkers van politie maximaal te beschermen.

Met dit voertuig voldoen we aan [de Wet politiegegevens](#). Ook worden omstanders actief op de camera gewezen door stickers op het voertuig. Iedereen die dat wil, kan informatie vinden op de website van de politie; ook over hun rechten als betrokkene, worden mensen actief geïnformeerd.

Wie bekijkt de rechtstreekse beelden?

De beelden kunnen worden bekeken in het videovoertuig zelf. De operator krijgt dan een goed beeld van de situatie en kan met die informatie de inzet van collega's optimaal richten. Als het nodig is, kunnen de rechtstreekse beelden worden bediend en bekeken door collega's vanaf het basisteam Drechtsteden Binnen of vanuit de meldkamer. Die optie is nodig, zodat deze collega's vanaf afstand kunnen zien wat er nodig is op de locatie van de melding en op die manier de collega's ter plaatse optimaal kunnen assisteren.

Hoe worden de beelden beveiligd?

De politie neemt passende maatregelen – technisch en organisatorisch – om alle opnames te beschermen tegen ongeoorloofde of onrechtmatige verwerking, tegen opzettelijk verlies, vernietiging of beschadiging. Deze maatregelen zijn beschreven in de gegevensbeschermingseffectbeoordeling (GEB) en voldoen aan de eisen die gebruikelijk zijn voor vergelijkbare technologie die de politie inzet. Denk bij een technische maatregel aan het feit dat er in het voertuig geen signaaloverdracht mogelijk is via WiFi of Bluetooth; alles gaat via beveiligde verbindingen. Ook worden alle opgenomen beelden na 28 dagen automatisch vernietigd. Denk bij organisatorische maatregelen aan het feit dat er slechts een kleine groep collega's bevoegd is om met de camera's te werken en het feit dat deze collega's de camera's uitsluiten kunnen inzetten voor vooraf gekozen doelen, passend binnen artikel 3 van de Politiewet.

Hoe lang worden de beelden bewaard?

De beelden worden 28 dagen opgeslagen en daarna automatisch verwijderd (art. 151c Gemeentewet). Als de beelden nodig zijn voor een opsporingsonderzoek of een ander belangrijk doel, mag de bewaartermijn worden verlengd. Dan gelden de normale bewaartermijnen van de Wet politiegegevens.

Wie kunnen er bij de opgenomen beelden?

De opgenomen beelden gaan naar een beveiligde opslag waar uitsluitend geautoriseerde politiemensen de beelden kunnen bekijken. Dit is dezelfde opslag bij de Landelijke Eenheid als waar nu al de beelden van de helikopters binnenkomen en worden opgeslagen. De politie mag de beelden gebruiken voor alle toepassingen waar de Politiewet en de Wet politiegegevens ruimte voor bieden, dus bijvoorbeeld voor waarheidsvinding, reconstructie van incidenten of als bewijsmateriaal. De toegangsregels en gebruiksregels die voor deze camerabeelden gelden, zijn hetzelfde als voor alle andere camerabeelden die de politie zelf verzamelt.

Worden er ook geluidsopnames gemaakt of doorgestuurd?

Nee, de camera's in het voertuig kunnen alleen videobeelden maken en geen geluidsopnamen. De bodycams kunnen uiteraard wel geluid opnemen, maar dat geldt voor alle bodycams.

Wie bepaalt of het videovoertuig mag rijden en beelden mag opnemen?

De officier van dienst van politie (OVD-P) en de senior van dienst bepalen de strategie voor het benaderen van incidenten. Als het op basis van de informatie die beschikbaar is over een incident én op basis van een afweging door de operator in het videovoertuig gelegitimeerd is om camerabeelden te gaan maken, dan activeert de operator de camera's. Dat besluit wordt door de operator bekendgemaakt aan alle collega's betrokken bij het incident. Een aantal collega's houdt in de gaten of er een juiste afweging wordt gemaakt. Is dit niet het geval, dan is dat besluit altijd leidend en worden de camera's uitgeschakeld.

Mag de politie zomaar op straat filmen?

Nee, de politie mag niet 'zomaar' op straat filmen. Maar het mag wel als er een wettelijke grondslag voor is en als het noodzakelijk is. Aan die voorwaarden wordt voldaan in dit experiment. De wettelijke grondslag is artikel 3 van de Politiewet: "De politie heeft tot taak in ondergeschiktheid aan het bevoegd gezag en in overeenstemming met de geldende rechtsregels te zorgen voor de daadwerkelijke handhaving van de rechtsorde en het verlenen van hulp aan hen die deze behoeven." Dat betekent in de praktijk dat de camera's mogen worden gebruikt voor handhaving van de openbare orde, strafrechtelijk handhaving van de rechtsorde en hulpverlening.

Waar ligt de grens van artikel 3 van de Politiewet?

Als de politie camera's inzet op basis van artikel 3 van de Politiewet, dan mag dat alleen als aan de volgende criteria wordt voldaan:

1. Inzet van de camera's is noodzakelijk voor handhaving van de openbare orde, en
2. Er is een concrete aanleiding, en
3. Er is geen 'lichter' middel dan een camera waarmee hetzelfde doel kan worden bereikt, en
4. Het cameratoezicht is kortstondig en niet stelselmatig.

De beoordeling of aan deze criteria wordt voldaan, maakt elke operator voordat hij of zij de camera's activeert. De operator moet die afweging indien nodig ook achteraf kunnen onderbouwen.

Welke rechten heb ik als ik ben gefilmd?

Als u bent gefilmd door het videovoertuig bent u betrokkene. Elke betrokkene heeft een aantal rechten, zoals het recht op:

- inzage
- rectificatie
- gegevenswissing/ vernietiging
- beperking van de verwerking van gegevens
- bezwaar/ beroep

We hebben als politie de plicht om u te informeren over de verwerkingen. Daarnaast stellen wij u op de hoogte als er is voldaan aan uw verzoek van rectificatie of gegevenswissing of de beperking van de verwerking van gegevens. Wilt u informatie over de verwerking van uw persoonsgegevens, dan kunt u een schriftelijk verzoek indienen. We hebben het recht uw verzoek af te wijzen, bijvoorbeeld in de volgende gevallen:

- als het ongegrond of buitensporig is.
- als het gerechtelijke onderzoeken of procedures zou belemmeren.
- als de rechten en vrijheden van derden worden geschonden.

En hoe zit het met de privacybescherming van de politiemedewerkers?

Het videovoertuig mag niet worden gebruikt voor controle op prestaties van werknemers. Wel is er een kleine kans dat beelden worden gevorderd voor een opsporingsonderzoek. Dat geldt voor alle camerabeelden en dus ook voor beelden die worden gemaakt met dit videovoertuig. Dat kan als het noodzakelijk is voor onderzoek naar strafbare feiten door een burger. Maar het kan ook als iemand bijvoorbeeld aangifte doet tegen een politiefunctionaris. Dit is een normale werkwijze bij alle camera's. Het video-voertuig wordt niet als personeelsvolgsysteem gebruikt door de werkgever.

Wie is de Functionaris voor gegevensbescherming (FG)?

De politie heeft een functionaris voor gegevensbescherming (FG). Deze houdt intern toezicht op de toepassing en naleving van de privacywetgeving. De FG is te bereiken via functaris-gegevensbescherming@politie.nl. Let op, voor het inzien van uw gegevens richt u een schriftelijk verzoek aan de [privacydesk uit uw regio](#).

Waar kan ik een klacht indienen?

De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) is de nationale toezichthouder die toezicht houdt op de toepassing van de privacywetgeving. Wie klachten heeft over het gebruik van persoons- of politiegegevens door de politie kan bij de AP terecht.